

PEPIJN

Zaterdagmorgen 16 januari werd hij gevonden. In een tentje net buiten Amsterdam. Overleden aan koolmonoxidevergiftiging in combinatie met drugs. Nee, geen zelfdoding, maar een noodlottig ongeval. Maar wel in een gemoedstoestand die in leegte en radeloosheid niet onderdoet voor wie wel de stap de dood in zet. Het gaat over Pepijn Remmers, 14 jaar jong. Volgens zijn ouders ‘een levenslustige en nieuwsgierige jongen’, met een open vriendenkring. Zoals veel van zijn leeftijdgenoten had hij uitdaging nodig had om zijn hersenen op ‘aan’ te zetten. Die uitdaging was met de lockdown weg. Hij zat in het vierde jaar van het gymnasium. Prachtig, maar intelligentie is betrekkelijk als het leven de tanden in iemand zet. Na de eerste opgetogenheid over even niet naar school, sloeg het tegendeel hem tegen de grond. Leegte en kleurloosheid zetten zijn leven vast. Hij zocht zichzelf en anderen. Tevergeefs. Zijn ziel viel stil. Dat was onverdraaglijk. Logisch, juist op zijn leeftijd: de mate waarin puberhersenen prikkels en uitdaging nodig hebben om *normaal* te functioneren, is evenredig met het lijden aan ontbreken van voldoende prikkels. Van hieruit is te begrijpen wat er gebeurde: drugs om het nare gevoel weg te drukken en iets gevaarlijks ondernemen om de behoefte aan prikkels en uitdaging te realiseren. Die combinatie werd hem fataal. In een tentje net buiten de ring Amsterdam-Noord had hij een pilletje genomen en een briketje aangestoken. De ouders: ‘Alles wees er op dat hij een tripje wilde maken. Nog één keer dat gelukzalige gevoel meemaken, en daar eens goed voor gaan liggen.’ Het was ook riskant, vandaar de koolmonoxidemelder naast hem. Met minder dan deze flirt met het gevaar, met de dood zelfs, kon hij op dat moment blijkbaar niet toe. Helaas, hij viel in een diepe roes, te diep om door de melder wakker te worden. ‘De koolmonoxide heeft stil en ongemerkt zijn werk gedaan,’ schrijven de ouders. Zo is het. Een tragisch ongeval. Niet aan corona, wel door corona. Of beter: door de maatregelen. Of is dat te kort door de bocht? Dat weten we niet. Meestal is het voorbarig om één oorzaak aan te wijzen. Maar toch, uit alles blijkt dat de strenge lockdown beslissend is geweest. En hij is bepaald de enige niet. Een snel groeiend aantal jongeren en mensen voor wie het leven niet vanzelfsprekend is, heeft angstwekkend veel last heeft van de gevolgen van de aanhoudende maatregelen, waarin ook nog eens perspectief ontbreekt. Die verhalen zijn ook te vinden in het boekje *Wat een drukte, terwijl er niets te doen is*, dat gratis verkrijgbaar is (zie elders in deze nieuwsbrief). Daarin zegt de vader van de 42-jarige Patricia: ‘Ik sterf liever aan corona dan aan eenzaamheid.’ Dat is te begrijpen. Eenzaamheid is het ergste wat bestaat: losgesneden zijn van anderen, wegvallen van betekenisvol contact, van God en iedereen verlaten zijn.

Vooralsnog is er geen enkel teken van regering en de ring mensen daaromheen richting humanisering van beleid. Woorden over zorg voor kwetsbaren zijn lege hulzen. Evenals de slogan dat we alleen samen corona onder de knie krijgen. Echt samen zou betekenen dat in keuzes gevolgen in persoonlijke levens werkelijk worden meegewogen en dat gebeurt niet. Toen GroenLinks fractieleider Jesse Klaver in het Kamerdebat geëmotioneerd verwees naar Pepijn, deed het onbeweeglijke gezicht van CDA-coronaminister Hugo de Jonge pijn aan de ogen. Duidelijker kan de verbroken verbinding met de werkelijkheid en bevolking niet worden. Met deze dove en blinde overheid zullen mensen kracht in zichzelf en bij elkaar moeten zoeken. Het eerste wordt voor velen steeds moeilijker. Schuilen bij elkaar kan vaak nog wel. Ik zie er ontroerende voorbeelden van. Een 70-jarige longarts die twee jaar terug een beroerte kreeg zei het kernachtig: ‘Het geheim zit in actief geduld hebben. Actief wil zeggen: zoek en ga eigen wegen, kijk alleen naar nieuws op hoofdlijnen en niet naar praatprogramma’s, houd elkaar vast, laat je dat niet afnemen en zoek het mooie waar het is: dichtbij!’

Ten slotte: het ergste wat met Pepijn kan gebeuren, is dat hij een monument wordt. Dan wordt hij in steen gebeiteld en dus ongevaarlijk. Dat niet! Laat zijn tragische dood een levende aanklacht zijn voor beleid dat vooralsnog doof en blind wordt volgehouden. Het kan anders en dus moet het anders.

Hans van Dam.

Verschenen in Nieuwsbrief *Hersenletsel.nl*, voor mensen met Niet-Aangeboren Hersenletsel, januari 2021.